

nižší (blanket jednorázový), nýbrž též zmocnění k jejímu odstranění a změně. Zdá se mi, že zde Neubauer poněkud příliš vyhrotil své pojetí o změnitelnosti právních norm proti pojetí Merklovu, jež nalézá v pojmu právní normy její nezměnitelnost a oprávnění orgánu k změně normy hledá ve výslovné úpravě. Patrně i Merkl klade problém změnitelnosti do normy delegační (Die Lehre von der Rechtskraft, str. 242) a rozdíl mezi pojetím jeho a Neubauerovým tkví jedině v otázce, pokud můžeme použít úvah teleologických k zjištění obsahu zákona. Myslím, že i Neubauer, kdyby odmítl rozliodně a bezvýjimečně interpretaci teleologickou, musil by uznati, že nižší norma jednou vydaná jest nezměnitelná, pokud delegační norma její změnu nepřipouští. Praví-li Neubauer, že řešení otázky musíme hledati v pojmu a obsahu delegace (lépe snad pouze v obsahu), pak vlastně přiznává, že věta »lex posterior derogat priori« zůstává ustanovením právního řádu (byť třebas i účelovou interpretací z něho vyvozeným) a není právně logickým principem.

Ke konci ještě vyzvedám formální stránku Neubauerovy knihy. Vyznačuje se pevnou systematikou, jasným a koncisním slohem a hojnými odkazy na naši i světovou literaturu. Věcný a paragrafový rejstřík dodávají knize dobré přehlednosti.

Jsem přesvědčen, že Neubauerova kniha poslouží praxi a obohatí v mnohem směru naši teorii a že naše právnická veřejnost v ní ocení nejen zdařilé systematické zpracování velké části československého sociálně-pojišťovacího práva, nýbrž též originální a důkladné řešení mnohých povšechných, jistě jinak včinni obtížných, otázek právně teoretických.

JUDr. Adolf Procházka.

Z ČASOPISŮ. Archiv za pravne i društvene nauke. — Beograd XVIII. č. 2. — Dr. Toma Živanovič: Právní a právně theoretické fikce. — Dr. R. Z. Popovič: Některé otázky z Justiniánova zákonomádárství. — Dr. Juraj Andraši: Základní rozpravy o volném uvážení. — Dr. Danilo J. Danič: O nařízeních. — Dr. Laza M. Kostić: Status úředníků skupštiny.

Slovenski Pravnik. — Lublaň XLII. č. 1.—2. Prof. dr. Metod Dolenc: Trestněprávní posudek umělé sterilisace. — Dr. Edvard Pajnič: Důkaz a provádění důkazu podle osnovy našeho budoucího civilního soudního řádu. — Dr. M. Škerlj: Janko Babník.

Časopis pro právní a státní vědu. Ročník XI. 1928. Číslo III.—IV. Karel Drbohlav: O některých hlavních zásadách přípravné osnovy trestního zákona. (Dokončení.) — Karel Reinold: Soukromá žaloba podle platného i budoucího trestního zákona. — Rudolf Wierer: Formér Moravy k říši římsko-německé. (Dokončení.) — Rudolf Dominik:

Nový směnečný zákon. — Zdeněk Neubauer: Několik poznámek k otázce zmocňovacích zákonů.

Soudcovské listy. V. Fryc: Vklad převodu do pohledávky? — Karel Křepelka: Odpověď žalobní zpět vztatá a opožděná. — K. Krochá: Nový směnečný zákon.

Věstník československé společnosti pro právo trestní. Ročník III. Číslo 3.—4. — Univ. prof. A. Miřička: Řízení objektivní. — Univ. prof. dr. Josef Šilovič (Záhřeb): O nejhlavnějších otázkách obecné části jugoslávské a československé osnovy trestního zákona. — Univ. prof. dr. Berthold Freudenthal (Frankfurt n. M.): Návrh československého trestního zákona. (Posudek podaný na žádost ministerstva spravedlnosti republiky Československé.) — Dr. Jaroslava Veselá: K psychologii svědecké výpovědi.

H O V O R N A.

Je přípustna žaloba o rozvod po provedeném dobrovolném rozvodu?

Otázkou tuto řeší pan prof. JUDr. Hora v časopise »Právnik«, vydaném dne 1. března 1928 na str. 131 až 133.

Zodpověděl ji záporně a mimo jiné praví:

»Je-li dobrovolný rozvod již proveden, není tu pro spor o rozvod vůbec místa; neboť není tu předmětu, na nějž by se spor vztahoval. Nařizovati (dobrovolně) rozvedeným manželům znova rozvod rozsudkem, nemá smyslu. To, oč se usiluje sporrem, je dávno již konsumováno souhlasnou vůlí manželů, potvrzenou soudcem nesporitelným. Žaloby o rozvod a rozsudky podle nich vydané jsou v teorii zahrnovány pod pojmem žalob pravových, konstitutivních, poněvadž jimi, resp. rozsudky k nim vydanými má dosud trvající právní poměr býti zrušen.«

V našich případech však tento právní poměr (manželský) již netrvá, byv zrušen dobrovolným rozvodem. Není tedy místa pro žalobu. To jde najevo i z občanského zákona: § 107 předpokládá, že jeden manžel k rozvodu svoliti nechce, a druhý má právní důvody, aby o rozvod usiloval; § 108 rovněž má na myslí spory, které se naskytou při rozvodu žádaném, bez svolení druhého manžela. »I podle občanského práva je tedy podmínkou žaloby o rozvod nedostatek souhlasu druhého manžela k rozvodu. Dobrovolným rozvodem je jakákoliv otázka viny navždy smazána; manželé souhlasně projevili, že otázku viny nechtějí uváděti na přetřes; i když snad na některé straně byla vina, dlužno ji považovati dobrovolným rozvodem